

מקור המאמר בזהר פרשת ויקהל דף פח ע"ב

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסַעֲוֵדָה
הַשְּׁנִיָּה כָּתוּב אִז תִּתְעַנֵּג עַל
ה'. עַל ה' וְדָאֵי. שְׂאוֹתָהּ
שָׁעָה נִגְלָה הַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ,
וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְּׁלֵמוֹת וְהַחֲדוּדָה שֶׁל
הַעֲתִיק אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוֹהֵי
סַעֲוֵדָתוֹ וְדָאֵי.

בְּסַעֲוֵדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל
שַׁבָּת כָּתוּב וְהָאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת
יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוֹהֵי הַסַּעֲוֵדָה
שֶׁל זַעִיר אַנְפִּין שֶׁהוּא
בְּשְׁלֵמוֹת. וְכָל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
מֵאוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת מִתְבָּרְכִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח בְּסַעֲוֵדָתוֹ
וְלִהְיוֹת הַסַּעֲוֵדוֹת הַלְלוֹ,
שֶׁהֵן סַעֲוֵדוֹת הָאֲמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה שֶׁל זֶרַע קָדוֹשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֲמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה
הִיא שְׁלֵהֶם וְלֹא שֶׁל עַמִּים
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים
וּמִזְלוֹת. וּמִשׁוֹם כֵּן אָמַר,
(שְׁמוֹת ל"א) בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

בֹּא וּרְאֵה, בְּסַעֲוֵדוֹת הַלְלוֹ
נוֹדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם מֵהִיכַל הַמֶּלֶךְ וְשֶׁהֵם בְּנֵי הָאֲמוּנָה, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם סַעֲוֵדָה
אֶחָת מֵהֶם, מֵרָאֵה פָּגַם לְמַעַלָּה, וּמֵרָאֵה אֶת עֲצָמוֹ שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שֶׁאֵינוֹ מִבְּנֵי

בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בְּסַעֲוֵדָתָא תְּנִינָא, כְּתִיב (ישעיה נח)
אִז תִּתְעַנֵּג עַל יי'. עַל יי' וְדָאֵי. דִּהְיָהּ
שְׁעָתָא אֲתִגְלִיא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְכִלְהוּ עֲלָמִין
בְּחֲדוּוֹתָא, וְשְׁלִימוּ וְחֲדוּוֹתָא דְעֲתִיקָא עַבְדִּינִן,
וּסַעֲוֵדָתָא דִּילֵיהּ הוּא וְדָאֵי.

בְּסַעֲוֵדָתָא הַלִּיתָא דְשַׁבְּתָא, כְּתִיב וְהָאֲכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. דָּא הִיא סַעֲוֵדָתָא
דְזַעִיר אַנְפִּין, דִּהְיָו בְּשְׁלִימוֹתָא. וְכִלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין,
מֵהֵהוּא שְׁלִימוּ מִתְבָּרְכִין. וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְמַחְדֵי
בְּסַעֲוֵדָתֵיהּ, וְלֹא שְׁלֵמָא אֵלִין סַעֲוֵדָתִי, דְאֵינוֹן
סַעֲוֵדָתִי מֵהֵימְנוּתָא שְׁלִימָתָא, דְזֶרַעַא קַדִּישָׁא
דְיִשְׂרָאֵל, דִּי מֵהֵימְנוּתָא עֲלָתָהּ, דִּהָא דִּילְהוֹן הִיא,
וְלֹא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וּבְגִינֵי
כֵּן אָמַר, (שְׁמוֹת ל"א) בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, בְּסַעֲוֵדָתִי אֵלִין, אֲשֶׁתְּמוֹדְעוֹן יִשְׂרָאֵל,
דְאֵינוֹן בְּנֵי מַלְכָּא. דְאֵינוֹן מֵהִיכְלָא
דְמַלְכָּא, דְאֵינוֹן בְּנֵי מֵהֵימְנוּתָא, וּמֵאֵן דְפָגִים
חַד סַעֲוֵדָתָא מִנֵּיהּ, אַחֲזִי פְגִימוֹתָא לְעִילָא,

נודעים ישראל שהם בני המלך ושהם מהיכל המלך ושהם בני האמונה, ומי שפוגם סעודה אחת מהם, מראה פגם למעלה, ומראה את עצמו שאינו מבני המלך העליון, שאינו מבני

היכל המלך, ושאינו מזרע קדוש של ישראל, ונותנים עליו חמר של שלשה דברים - דין הגיהנם וכו'.

ובא ראה, בכל שאר הזמנים והחגים צריך אדם לשמח ולשמח את העניים, ואם הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים - ענשו רב, שהרי לבדו שמח, ולא נותן שמחה לאחר. עליו כתוב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. ואם הוא שמח בשבת, אף על גב שלא נותן לאחר - לא נותנים עליו ענש כבשאר הזמנים והחגים, שכתוב פרש חגיכם. אמר פרש חגיכם, ולא פרש שבתכם. וכתוב (ישעיה א) חדשיכם ומועדיכם שנאה ואלו שבת לא אמר.

ומשום כך כתוב ביני ובין בני ישראל. ומשום שכל האמונה נמצאת בשבת, נותנים לאדם נשמה אחרת, נשמה עליונה, נשמה שכל השלמות בה, כדגמת העולם הבא. ומשום כך נקראת

שבת. מה זה שבת? שם של הקדוש ברוך הוא, שם שהוא שלם מכל צדדיו.

ואחזי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא, דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מזרעא קדישא דישראל הוא. ויהבין עליה חומרא דתלת מלון, דינא דגיהנם וגו'.

ותא חזי, בכלהו שאר זמנין וחגיגין, פעי בר נש לחדי, ולמחדי למסכני. ואי הוא חדי בלחודוי, ולא יהיב למסכני, עונשיה סגין, דהא בלחודוי חדי, ולא יהיב חדו לאחרא. עליה כתיב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם. ואי איהו בשבתא חדי, אף על גב דלא יהיב לאחרא, לא יהבין עליה עונשא, כשאר זמנין וחגיגין, דכתיב פרש חגיכם. פרש חגיכם קאמר, ולא פרש שבתכם. וכתוב (ישעיה א) חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי. ואלו שבת לא קאמר.

ובגיני כך כתיב, ביני ובין בני ישראל. ומשום דכל מהימנותא אשתכח בשבתא, יהבין ליה לבר נש נשמתא אחרא, נשמתא עלאה, נשמתא דכל שלימו בה, פדווגמא דעלמא דאתי. ובגיני כך אקרי שבת. מהו שבת. שמא דקודשא בריך הוא. שמא דאיהו שלים מכל סטרוי.

נערך ונסדר על ידי "מפעל הזוהר העולמי" לקירוב הגאולה ברחמים. - דפי "חק לישראל היומי" ניתן לקבל בחינם לזיכוי הרבים בלבד. טל': 054-8436784 או אצל מלכות דוד רחוב השומר 74 ב"ב

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כֶּךָ הוּא. אוֹי לְאָדָם שְׁלֵא מְשָׁלִים אֶת שְׂמִיחָה הַמְּלֶכֶךְ הַקְּדוֹשׁ. וּמַהִי שְׂמִיחָתוֹ? אֵלּוּ שְׁלֵשׁ הַסְּעוּדוֹת שֶׁל הָאָמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׂאֲבָרָהּם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׂמִיחָה עַל שְׂמִיחָה, אָמוּנָה שְׁלֵמָה מְכַל צְדָדָיו.

שְׁנֵינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאֲבוֹת, וְכָל הַבָּנִים יוֹנְקִים, מֵהַ שְׂאִין כֵּן בְּכָל שְׂאֵר הַחֲגִים וְהַזְּמַנִּים. בַּיּוֹם הַזֶּה רִשְׁעֵי הַגִּיהֶנֶם נָחִים. בַּיּוֹם הַזֶּה כָּל הַדֵּינִים נִכְפָּים וְלֹא

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כֶּךָ הוּא. וְוִי לִיָּה לְבַר נָשׁ, דִּלָּא אֲשָׁלִים חֲדוּתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא. וּמֵאֵן חֲדוּתָא דִּילִיָּה. אֵלִין תְּלַת סְעוּדָתִי מְהִימְנוּתָא. סְעוּדָתִי דְאֲבָרָהּם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלִילָן בְּהוּ. וְכִלְהוּ חֲדוּ עַל חֲדוּ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא, מְכַל סְטָרוּי.

תָּאנָא, בְּהַדִּין יוֹמָא מִתְעַטְרָן אֲבָהוֹן, וְכָל בְּנֵין יִנְקִין, מַה דִּלָּאוּ הָכִי בְּכָל שְׂאֵר חֲגֵין וּזְמַנִּין. בְּהַדִּין יוֹמָא, חִיבֵיָא דְגִיהֶנֶם גַּיְיָחִין. בְּהַדִּין יוֹמָא, כָּל דֵּינֵין אֲתַכְפִּיין, וְלֹא מִתְעַרִין בְּעַלְמָא. בְּהַדִּין יוֹמָא אֲוִרִיָּתָא מִתְעַטְרָא בְּעַטְרֵין שְׁלִימֵין.

מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם. בַּיּוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטְרַת בְּעַטְרוֹת שְׁלֵמוֹת.

סֵפֶר אוֹר הַזֶּהָר (עֵמּוּד 189)

י) בְּכָלֵל מִקְרָא הוּא גַם כֵּן לְמוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה

בְּכָלֵל מִקְרָא הוּא גַם כֵּן לְמוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהָרִי מְדַרְשׁ הַזֶּהָר הוּא עַל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְעוֹד שְׁגַם בְּלְמוֹד רִזִּין דְּאוֹרִיָּתָא אֵינּוּ מְשִׁיג רַק הַמְּצִיאוֹת מֵהַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת וְלֹא הַמְּהוּת, אִם כֵּן אֵינּוּ דוֹמָה לְמִשְׁנָה וְתַלְמוּד שֶׁמְשִׁיג מֵהוּת חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְלְמוֹד הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת אֵינּוּ מְשִׁיג כְּלָל מֵהוּת חֲכָמָה זוֹ, אֲלֵא רַק יְדִיעַת הַמְּצִיאוֹת. וְאִף עַל פִּי כֵּן דְבַר גְּדוֹל הוּא מְאֹד כִּינּוּ דְאִי אֲפִשֵׁר לְהִיּוֹת בְּזֶה הַשְּׁנֵת הַמְּהוּת, וְהָרִי זֶה כְּמוֹ שֶׁבְּמִקְרָא, אִף עַל פִּי שְׂאִי אֲפִשֵׁר לְהִיּוֹת הַשְּׁנֵת בְּבַחֲנֵית חֲכָמָה כִּינּוּ שֶׁשְׂרָשָׁה לְמַעְלָה מֵהַחֲכָמָה, לְכֵן גַּם מַה שְׂאוֹמֵר הָאוֹתִיּוֹת דְבַר גְּדוֹל וְעֵצוֹם הוּא. כְּמוֹ כֵּן יְדִיעַת הַמְּצִיאוֹת מֵהַפְּנִימִיּוֹת אִף עַל פִּי שְׂאֵינּוּ מְשִׁיג כְּלָל הַמְּהוּת, דְבַר גְּדוֹל הוּא עַד לְהַפְּלִיא...

וְהֵנָּה כִּינּוּ שֶׁהַתּוֹרָה הִיא הַמְּמַצֵּעַ הַמְּקַשֵּׁר וּמְחַבֵּר נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַמְּמַצֵּעַ יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בַחֲנִינּוֹת, סְתִים וְגַלְיָא, אִם כֵּן בַּחֲנִינּוֹת הַפְּנִימִיּוֹת הַנִּקְרָא סְתִים הוּא הַמְּקַשֵּׁר וּמְחַבֵּר בַּחֲנִינּוֹת פְּנִימִיּוֹת שֶׁל הַנְּשִׁמָּה לְבַחֲנִינּוֹת פְּנִימִיּוֹת אֲלֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. (לְקוּטֵי תּוֹרָה לְבַעַל הַתַּנְיָא, פְּרָשַׁת וַיִּקְרָא דִּף ה' טוֹר ב' וַאֲיִלְד)

יא) לְמוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הוּא בְּכָלֵל "שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא"

וְעַל פִּי זֶה יִתְרִץ מַה שְׁנִדְחָקוּ גְדוּלֵי הַמְּפָרְשִׁים בְּפִירוּשׁ מִמִּקְרָא זוֹ [עֲבוּדָה זָרָה יט, ב] דְּלְעוֹלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה שְׁלִישׁ בְּתַלְמוּד ... אֲמַנָּם לְפִי מַה שְׁכַתַּב אֶתִי שְׁפִיר, דְּבַתְּחִלַּת לְמוֹדוֹ שֶׁל אָדָם יִשְׁלַשׁ הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא מִמֶּשׁ לְבָדוֹ, דְּאִף עַל גַּב שְׁלַתְלְמוּד צְרִיךְ זְמַן יוֹתֵר, מְכַל מְקוֹם יֵשׁ לוֹ לְמַהֵר לְלַמֵּד הַמִּקְרָא בְּתַחֲלָה, וְאַחַר שֶׁהִגְדִּיל בְּחֲכָמָה יֵשׁ לוֹ לְקוּם הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא בְּתוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב עִם מַה שְׁיִלְמַד אַחַר כֶּךָ מִפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהַאֲנָדוֹת, שְׁזֶה נִכְלָל הַכָּל בְּשְׁלִישׁ בְּמִקְרָא כַּנִּזְכָּר לְעִיל (וְאֲפִשֵׁר דְּגַם לְמוֹד מְדַרְשׁ רַבָּה וְשְׂאֵר הַמְּדַרְשִׁים הוּא בְּכָלֵל הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא ... וְאִף שְׁבַחֲלֻכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה מְבֹאֵר דְּמְדַרְשׁ תּוֹרָה שֶׁהוּא סִפְרָא וְסַפְרֵי וּבִהָאֵי גְוּוּנָא הֵן בְּכָלֵל שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה, הֵינּוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵן הַלְכוֹת וְגוֹפֵי הַתּוֹרָה כְּמוֹ הַמְּשִׁנָּה, מַה שְׂאִין כֵּן לְמוֹד הַרְבוֹת שֶׁהֵן אֲנָדוֹת שְׁעַל הַמִּקְרָא וּמוֹסַר הַשֵּׁם אֲפִשֵׁר שְׁזֶה נִכְלָל בְּשְׁלִישׁ בְּמִקְרָא... (לְקוּטֵי תּוֹרָה לְבַעַל הַתַּנְיָא שֵׁם טוֹר ג' וַאֲיִלְד)

ספר אור הזהר (עמוד 190)

יב) הנה למוד הזהר ופתבי האר"י זכרונו לברכה הוא בכלל שלישי במקרא

הנה למוד הזהר ופתבי האר"י זכרונו לברכה הוא בכלל שלישי במקרא... אבל בלמוד סודות הזהר אין השגה אפילו לגדולי החכמים רק ידיעת המציאות מההשתלשלות ולא השגת המהות כלל, והרי זה בעין למוד המקרא שהוא קורא בשמותיו של הקדוש ברוך הוא אף על פי שאינו משיג כלל עצמיות הגנוז בהן בנופר לעיל. וכעין זה הוא בלמוד הזהר ועץ חיים. ולכן הוא בכלל שלישי במקרא... ולכן גם זה נקרא לריח שמניף, שידיעת המציאות היא כמו ריח בעלמא לגבי השגת מהות חכמתו ותברך שבמשנה ותלמוד.

ועל דרך שנתבאר באגרת הקדש קרוב לסופו, שבלמוד סדר ההשתלשלות אף אם השיג המציאות, לא עדיף מצד עצמו בלמוד המצוות שמשיג ותופס המהות כו', אלא מצד שידיעת המציאות הוא גם כן מצוה רבה ונשאה, ואדרבה עולה על כלנה כמו שכתוב: וידעת היום, דע את אלקי אביך כו' ומביאה ללב שלם. ועוד, שגם הריח וידיעת המציאות הוא הארה מבחינות פנימיות התורה כו'... ולכן צריך לומר ב' הבחינות לריח שמניף כו' ושמן תורק כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' ואילך)

יג) כמו שהמלח נותן טעם בבשר כן למוד פנימיות התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)

והנה מכל זה יובן בתוספת באור ענין ולא תשבית מלח כו', שלמוד הפנימיות נקרא בשם מלח, שהמלח ממתקת הבשר אף שאין בו טעם בעצמו כמו הבשר, וכך הנגלה שבתורה נמשל לחם, כמו שכתוב [משלי ט, ה] לכו לחמו בלחמי, וגם לבשר, כמו שכתבתי במקום אחר על פסוק "זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי", דקאי על תורה שבעל פה, וכן בגמרא בבא בתרא (דף כ"ב) אמרו אכלו בישראל שמינא בי רבא. והינו כמו הלחם והבשר יש בהן טעם, וממש כך בלמוד הנגלה שבתורה יש בה השגת המהות ממש, מה שאין כן בלמוד הפנימיות שאין בוה רק ידיעת המציאות ולא השגת המהות, והמהות נסתר ונעלם ואינו משג כלל להיות בבחינת טעם ממש כמו הנגלה, עד לעתיד לבוא שיתגלה פנימיות התורה. ולכן נמשל למלח, לומר שעם היות שאין בו טעם, עם כל זה הוא דיקא הנותן טעם בהבשר.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

יד) מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה), לא טעם טעם של יראת חטא וזה שאמרו רבותינו זכרונום לברכה באבות דרבי נתן (סוף פרק כ"ט) וכן הוא גם כן בברכות כל מי שיש בידו מדרש ואין בידו הלכות לא טעם טעם של יראת חטא, פירושו: שהלכות נקרא טעם של חכמה לפי שבהן ועל ידן משג המהות חכמתו ותברך שנתלבשה בהלכה זו, מה שאין כן בלמוד הפנימיות הנקרא מדרש אין משג המהות ממש, ולכן נקרא שלא טעם טעם של חכמה, פירושו: המהות ממש. ועם כל זה מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש לא טעם טעם של יראת חטא, כי אף שבלמוד המדרש אין משג רק הארה, מכל מקום זו ההארה מביאה לידי יראת חטא... ועוד, כי אף שזהו רק הארה, הנה היא הארה מבחינות הפנימיות, כי אורייתא סתים ונליא.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

טו) על ידי שיראת השם היא אוצרו, על ידי זה התורה נקרא תורת השם

וזהו גם כן ענין מאמר רבותינו זכרונום לברכה פרק ב' דשבת (דף ל"א סוף עמוד א'), קבעת עתים לתורה כו' פלפלת בחכמה כו', ואפלו הכי אי יראת השם היא אוצרו אין, אי לא לא, משל לאדם שאמר לשלוחו: העלה לי כור חטין לעליה, הלך והעלה לו, אמר ליה, ערבת לי בהן קב חמטין, אמר ליה לאו, אמר ליה מוטב שלא העליתיה. והענין, כי חטה הוא כ"ב אתון דאורייתא. וקב חמטין פרש רש"י ארץ מלחה, והוא ענין ולא תשבית מלח כו'. וזהו שנופר ערבת לי בהן קב חמטין, דתבת לי מיתר, אלא דרצה לומר שעל ידי שיראת השם היא אוצרו אזי התורה והחטים הם לי, ונקרא תורת השם... מה שאין כן תורה בלא יראה כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם דף ו' טור א')

